

Ilustracija 1
Peti hrvatski seminar o tlačnoj opremi...

5. HRVATSKI SEMINAR O TLAČNOJ OPREMI

U velikoj dvorani Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva 15. svibnja ove godine održan je 5. hrvatski seminar o tlačnoj opremi koji je okupio više od 200 stručnjaka iz područja opreme pod tlakom, energetike, procesne industrije te svih drugih područja u kojima se koristi tlačna oprema.

Ilustracija 2
... okupio je brojne stručnjake

Kao i svake godine do sada, organizator Hrvatskog seminara o tlačnoj opremi bila je tvrtka ENERGETIKA MARKETING, a suorganizatori Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Odjel nadzora u području posuda pod tlakom

Državnog inspektorata, Hrvatski zavod za norme, Hrvatska akreditacijska agencija, Razred inženjera strojarstva Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu te Fakultet strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu, dok su poslovni partneri

Ilustracija 3

Uvodne govore održali su gosp. Tolić
kao predstavnik MGRP-a...

Ilustracija 4

... ravnateljica HAA-e...

Ilustracija 5

... dekan FSB-a...

Ilustracija 6

... i predsjednik
HKAIG-RIS-a

pri organizaciji ovogodišnjeg Seminara bili: Đuro Đaković Zavarene posude, PROplin i TÜV Croatia.

Seminar je započeo uvodnim riječima koje su u ime organizatora uputili prof. dr. sc. Srećko ŠVAIĆ, dipl. ing. s FSB-a i Branko ILJAŠ, dipl. ing., a potom su uslijedili pozdravni govori predstavnika suorganizatora. Pomoćnik ministra u Upravi za industriju i privatizaciju MINGORP-a, Petar TOLIĆ, dipl. oec. istaknuo je da je upravo uloga Ministarstva donošenje novih propisa pa, naravno, i iz podru-

čja opreme pod tlakom. Ravnateljica HAA-e, mr. sc. Biserka BAJZEK BREZAK, dipl. ing. osvrnula se na dosadašnju djelatnost na području akreditacije u Hrvatskoj te pozvala korisnike i proizvođače opreme pod tlakom na suradnju pri donošenju propisa. U ime FSB-a okupljene je pozdravio dekan, prof. dr. sc. Izvor GRUBIŠIĆ, dipl. ing. koji je najavio značajnu obljetnicu visokog školstva u Hrvatskoj: 90. rođendan FSB-a. Predsjednik HKAIG-RIS-a, mr. sc. Luka ČARAPOVIĆ, dipl. ing. istaknuo je da će u području opreme pod tlakom nastupiti novi problemi upravo kada na snagu stupe novi propisi jer se radi samo o prvom koraku u dugom procesu prilagođavanja cijelog tog područja europskom načinu djelovanja. Uz to, naglasio je da nadzorni inženjeri više neće morati provjeravati tehničku dokumentaciju opreme pod tlakom, već će to biti zadatak proizvođača i tijela za ocjenu sukladnosti.

Nakon uvodnih govora, uslijedila su tematska predavanja. U prvom se predavanju prof. Švaić osvrnuo na pet godina održavanja Seminara, pri čemu je istaknuo sve teme o kojima je do sada bilo riječi, ali i pojasnio što još sve treba učiniti kako bi se područje opreme pod tlakom u Hrvatskoj uredilo kao što je to u zemljama Europske unije. O iskustvima prve akreditacije tijela za ocjenu sukladnosti govorio je Vladimir MUCKO, dipl. ing. iz HAA-e koji je naglasio kako je za ustrojavanje tijela za ocjenu sukladnosti pokazano veliko zanimanje, ali je pristiglo malo prijava. Pri tome su dovršeni postupci ocjenjivanja tijela za ocjenu sukladnosti za tlačnu opremu i jednostavne tlačne posude za tvrtku TÜV Croatia i priznate neovisne organizacije za tlačnu opremu za Hrvatsko društvo za kontrolu bez razaranja. Isto tako, spomenuo je da se nije pristupilo sustavnim pripremama prijavljenih tijela, no izrazio je nadu da će se ona uspostaviti do pristupanja Hrvatske EU-u. Zanimljiv je bio prikaz

*Ilustracija 7
Svi su predavači
privukli veliku
pozornost*

složenog inženjerskog projekta zamjene reaktora u postrojenju fluida katalitičkog krekinga (FCC) u INA Rafineriji nafte Rijeka, što je prikazao Frane NOVAK, dipl. ing. iz INA-e. O izobrazbi kadrova u području opreme pod tlakom koja bi od listopada ove godine trebala započeti na FSB-u govorio je prof. dr. sc. Mladen ANDRASSY, dipl. ing. Cilj takve izobrazbe trebalo bi biti ubrzanje primjene novih propisa u području opreme pod tlakom i ustroja vanja svih potrebnih tijela te priprema svih koji se bave opremom pod tlakom na primjenu novih propisa. Konačno, prof. Švaič je podrobno predstavio postupak ispitivanja i namještanja ventila sigurnosti.

Dio posvećen iskustvima i predstavljanju poslovnih partnera (što je od ove godine novost u programu Seminara) započeo je predavanjem

koje je održao Ivan DENAČIĆ, dipl. ing. iz PROplina. Pri tome su prikazana dugogodišnja iskustva na ispitivanju spremnika za ukapljeni naftni plin. Proizvodni program tvrtke Đuro Đaković Zavarene posude ukratko je predstavio njezin direktor, Gordan ČUK, dipl. oec. koji se pri tome također osvrnuo na probleme s kojima se tvrtka susreće zbog toga što nisu doneseni potrebni propisi i ustrojena odgovarajuća tijela. Ipak, istaknuo je da tvrtka i dalje proizvodi i spremnike za UNP izvozi u Bosnu i Hercegovinu, Srbiju i Makedoniju i da upravo razrađuje projekt punionice UNP-a za plovila. O tvrtki TÜV Croatia i uslugama koje nudi govorio je njezin direktor, Đuro TUNJIĆ, dipl. ing., pri čemu je istaknuo da je tvrtka prvo imenovano tijelo u Hrvatskoj, dok je Božidar ČORIĆ, ing. ukratko prikazao kako se odvija prihvaćanje 'novog pristupa' za ocjenu sukladnosti proizvoda.

Ipak, najveću pozornost na cijelom Seminaru izazvala je Nevenka ZRINSKI LOVRIĆ, dipl. oec. iz MINGORP-a koja je najavila da bi cijeli novi sustav u području opreme pod tlakom trebao početi funkcionirati već od 1. srpnja 2008. godine

Ilustracija 8
Prikazana su i iskustva
PROplina u ispitivanju
spremnika za UNP...

Ilustracija 9
... djelatnosti i novosti
iz tvrtke Đuro Đaković
Zavarene posude...

Ilustracija 10
... te sve što može ponuditi TÜV Croatia

Ilustracija 11
Kao i uvijek,
stanka za kavu i/ili
domjenak odlično je
mjesto za razmjenu
iskustava i mišljenja

(o svemu tome opširnije se može pročitati na str. 18).

U svakom slučaju, nakon što su nekoliko godina za redom na Hrvatskom seminaru o tlačnoj opremi stalno isticali brojni problemi koji muče sve sudionike u području opreme pod tlakom zbog toga što nisu doneseni odgovarajući propisi (zapravo, dva su propisa bila donesena, ali su ubrzo povučena) i što nisu bila ustrojena za to nadležna tijela, čini se da bi tome konačno mogao biti kraj. Ipak, kao što je to u uvodnom izlaganju najavio čelnik HKAIG-RIS-a, prave probleme, vezane uz primjenu novih propisa i poslovanje u novom sustavu tek će trebati rješavati! ■

Hvala!

Organizacija ovogodišnjeg, petog po redu Hrvatskog seminara o tlačnoj opremi ne bi bila moguća bez suorganizatora:

- Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva
- Odjela nadzora u području posuda pod tlakom Državnog inspektorata
- Hrvatskog zavoda za norme
- Hrvatske akreditacijske agencije
- Razreda inženjera strojarstva Hrvatske komore arhitekata i inženjera u graditeljstvu
- Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu.

Uz to, tu su bile i tri tvrtke kao poslovni partneri Seminara:

- Đuro Đaković Zavarene posude d.d., Slavonski Brod
- PROplin d.o.o., Zagreb
- TÜV Croatia d.o.o., Slavonski Brod.

Isto tako, vrijedi istaknuti i nekoliko tvrtki koje su se predstavile na stranicama Zbornika radova:

- Đuro Đaković Kotlovi d.o.o., Slavonski Brod
- ESE projekt d.o.o., Zagreb
- Hen-mar d.o.o., Zagreb
- Numikon d.o.o., Lug Samoborski
- Sladović d.o.o., Zagreb
- TPK Orometal d.d., Orosavlje
- Viessmann d.o.o., Zagreb.

DISKUSIJA

Kao što je to uobičajeno, Seminar je završio kraćom diskusijom. Stoga smo na osnovi tonskog zapisa izdvojili i pripremili najvažnije naglaske, odnosno odgovore na postavljena pitanja.

Za što će sve biti zadužena nova agencija za posude pod tlakom?

Odgovor na to pitanje dao je prof. Švaić.

Agencija će biti zadužena za stabilnu opremu pod tlakom, dok će područje pokretne posude pod tlakom kompletno biti pokriveno tijelima za ocijenu sukladnosti. Pri tome, prema europskoj direktivi, a i novim pravilnicima, postoje dvije kategorije tijela. To su ovlaštena tijela i odobrena tijela koja potom pod nadzorom ovlaštenih tijela mogu raditi određene poslove. U to se ubrajaju poslovi koji se odnose, npr. na preglede pokretne opreme koja je u masovnoj uporebi kao što su plinske boce i sl.

Što će se dogoditi u prijelaznom razdoblju? Što će tada raditi ovlaštena tijela (tj. TÜV Croatia kao za sada jedino ovlašteno tijelo u Hrvatskoj), što nova agencija, a što Državni inspektorat?

U ime TÜV Croatia odgovorio je gosp. Tunjić.

Od trenutka stupanja novih pravilnika na snagu, TÜV Croatia kao ovlašteno tijelo preuzimat će samo nove poslove, dok će sve što je bilo započeto dovršiti onaj tko je na tome započeo nadzor, tj. dosadašnja Inspekcija posuda pod tlakom. Naime, velik je problem kada se dođe na neki objekt ili posudu koja je, npr. već 80% gotova i izrađena prema starim pravilnicima. Zbog toga je, u principu, takvo rješenje najbolje.

Ipak, još se ne može pretpostaviti koliki će opseg posla biti i koji će se sve problemi pojaviti. U prvih šest mjeseci ili do kraja ove godine svi će trebati imati strpljenja: i TÜV Croatia i proizvođači opreme i MINGORP. Također će morati funkcionirati i komunikacija s Inspektoratom koji taj posao prestaje raditi pa će prijelazni period vjerojatno biti problematičan za sve. Ipak, proizvođačima koji su nešto radili za vanjsko tržište i imali doticaja s direktivama sve će biti jednostavnije, ali na domaćem će tržištu biti potrebno neko vrijeme za prilagodbu.

Isto tako, nakon šest ili više mjeseci, TÜV Croatia možda više neće biti jedino ovlašteno tijelo. Vrlo brzo će se pojaviti drugi i uključiti u taj posao. No, netko uvijek mora biti prvi i odraditi pionirski dio posla.

Može se pretpostaviti da se svi problemi neće riješiti samo donošenjem novih propisa i ustrojavanjem novog sustava, ali i da će se sigurno pojaviti neki novi. Je li već sada poznato koji se problemi mogu očekivati?

Odgovor je ponovno ponudio prof. Švaić.

Neke će probleme trebati rješavati u hodu. Na primjer, jedan od njih će kad - tad doći na red, a pojaviti će se pri podnošenju zahtjeva za dobivanje certifikata za podobnost konstrukcije. Prema novom pravilniku, zahtjev tijelu za ocijenu sukladnosti uvijek podnosi proizvođač. Iako se općenito smatra da bi se postupak proračuna uvijek trebao povjeriti ovlaštenim inženjerima, u novim pravilnicima nigdje ne piše tko mora raditi proračun, već samo da on mora biti dobar. Bitno je samo da je sustav dobro organiziran.

Drugi problem koji će se kad - tad pojaviti su treće prepoznate organizacije. U Hrvatskoj ih u prvo vrijeme neće biti dovoljno pa će za te poslove TÜV Croatia kao ovlašteno tijelo morati uzimati i nekoga iz inozemstva. Zbog toga se pozivaju da se prijave svi koji se bave poslovima, npr. zavarivanja, nerazornih ispitivanja i sl. Postoji niz poslova koje će trebati obaviti za pripremu posude pod tlakom za pregled i to će netko također trebati raditi. To znači da postoji otvoren prostor za sve tvrtke koje se time žele baviti. No, one će najprije morati dokazati da to znaju raditi i da su za to osposobljene. To će sigurno biti tema budućih Seminara o tlačnoj opremi.

U čemu je razlika pokretne i prijenosne tlačne opreme?

Kratko je odgovorio prof. Švaić.

Radi se o pogrešci u izrazu i značenje ta dva pojma je posve isto. Kada novi pravilnici konačno budu 'na stolu', znat će se koji je izraz služben i koji će trebati koristiti.

Što najavljene promjene konkretno znače za hrvatske proizvođače opreme pod tlakom?

Kao predstavnik jednog od proizvođača, gosp. Čuk, direktor tvrtke Đuro Đaković Zavarene posude dao je sažet odgovor.

Treba se nadati da najavljene promjene znače konačni početak proizvodnje i za hrvatsko tržište, a ne samo za strano.

Što je sa školovanjem kadrova, što je u posljednje vrijeme velik problem u svim područjima tehnike?

Pojasnio je prof. Švaić.

Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva je predložen program s ciljem educiranja, odnosno izobrazbe svih zainteresiranih koji sudjeluju u procesu koji se odnosi na novu i postojeću opremu pod tlakom. Ministarstvo je prihvatilo program i sada se čeka na potpis ugovora na temelju kojih se mogu angažirati stručnjaci iz pojedinih područja. To znači da predavači neće biti samo s fakulteta, nego iz gospodarstva i iz ustanova kao što su MINGORP, HAA i HZN. Materijali prema kojima će se izvoditi izobrazba bit će temeljeni na propisima, ali i na svim usklađenim normama koje ih prate. Čim program koji je predložio FSB dobije zeleno svjetlo, započet će se s pripremama kako bi se s edukacijom moglo započeti koncem listopada.

Što je s tvrtkama koje se bave, primjerice, ispitivanjem sigurnosnih ventila za tlačne posude. Takve tvrtke u posljednje tri godine nisu ni od koga mogle dobiti mišljenje da se mogu baviti tim poslom, već je sve ovisilo o volji inspektora. Od koga će se prema novim propisima moći tražiti to ovlaštenje, odnosno kome će trebati podnijeti zahtjev za davanje mišljenja.

Odgovorio je prof. Švaić.

To već stoji u novim pravilnicima, a o tome je bilo riječi na 4. hrvatskom seminaru o tlačnoj opremi 2007. godine. Sigurno će postojati prijelazni period i u njemu će se morati zadovoljiti određeni uvjeti koji će biti u pravilniku. Ti uvjeti su da takva tvrtka mora biti akreditirana prema HRN EN ISO 17025 ili imati niži stupanj akreditacije, odnosno potvrdu o osposobljenosti. I jedno i drugo će davati HAA te će na temelju tih dokumenata MINGORP izdavati rješenja za obavljanje tih poslova.